

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Jany Jurečkové a Mgr. Andrey Veselé ve věci

žalobkyně

O. Š.

zastoupená advokátem Mgr. Ondřejem Múkou,
se sídlem Vyšehradská 423/27, Praha 2,

proti

Finanční arbitr,

žalovanému

se sídlem Legerova 1581/69, Praha 1,

o žalobě na ochranu proti nečinnosti

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Ve věci vedené u Finančního arbitra pod sp. zn. FA/ZP/647/2017 se žalobkyně domáhá ochrany proti nečinnosti. Jak v podané žalobě uvedla, žalobkyně dne 7. 6. 2017 podala návrh na zahájení řízení před žalovaným, kterým uplatnila nárok vyplývající z pojistné

smlouvy č. 7080688217 uzavřené dne 4. 4. 2011 proti společnosti Česká pojišťovna, a.s. se sídlem Spálená 75/16, Praha 1, (dále jen „Česká pojišťovna“). Žalovaný zahájil řízení dne 12. 6. 2017 a vyzval žalobkyni k odstranění nedostatků návrhu na zahájení řízení. Žalobkyně tak učinila dne 8. 8. 2017, od této doby zůstal žalovaný vůči žalobkyni nečinný. Žalobkyně proto dne 6. 4. 2018 podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, vyzvala žalovaného k odstranění nečinnosti. Žalovaný se k výzvě vyjádřil sdělením ze dne 23. 4. 2018 a dále zůstal nečinný až do dne podání žaloby.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasil a navrhl její zamítnutí, popřípadě odmítnutí s tím, že v řízení postupuje aktivně a přiměřeně vzhledem ke smyslu institutu mimosoudního řešení sporů, své zákonem omezené příslušnosti, nástrojům a postupům, které mu umožňují procesní postupy, předmětu sporu a jeho složitosti, počtu obdobných případů (více než 700 řízení) a skutečnosti, že spotřebitelné v těchto typech sporů často o předmět řízení nemají zájem.

3. Žalovaný označil žalobu za předčasnou a nepřipustnou. S odkazem na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2013, č. j. 6 Ans 5/2013-47 a 18. 1. 2017, č. j. 8 As 88/2016-32, měl za to, že podmínkou úspěšného podání žaloby je vyčerpání všech prostředků ochrany proti nečinnosti a marné uplynutí lhůty stanovené zákonem pro vydání rozhodnutí. Lhůta pro vydání rozhodnutí stanovená § 15 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“, nebo též jen „zákon“) se odvíjí od okamžiku, kdy finanční arbitr shromáždil všechny podklady nutné pro rozhodnutí, teprve pak lze účastníky seznámit se shromážděnými podklady a teprve od tohoto okamžiku běží lhůta k rozhodnutí.

4. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 24. 9. 2018, č. j. 8A 89/2015-35, podané žalobě vyhověl a uložil žalovanému povinnost vydat nález ve věci do 90 dnů od právní moci rozsudku. Městský soud v Praze takto rozhodl, poté co dospěl k závěru, že žalovaný nedodržel lhůtu 90 dnů pro rozhodnutí, jak je stanovena v § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi.

5. Žalovaný podal proti uvedenému rozsudku kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 17. 4. 2019, č. j. 3 As 105/2018-25, rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení, neboť dospěl k závěru, že městský soud uložil žalovanému povinnost vydat ve věci nález, aniž by bylo postaveno najisto, kdy nastal počátek zákonné lhůty pro jeho vydání, potažmo okamžik jejího uplynutí. Jak uvedl Nejvyšší správní soud, běh lhůty pro vydání nálezu se odvíjí od skutečnosti, zda ve věci byly shromážděny všechny podklady nutné pro rozhodnutí, či nikoliv, pokud by tato lhůta ještě neuplynula, popřípadě ani nezačala plynout, nebylo by možné konstatovat nečinnost žalovaného. Nejvyšší správní soud uložil Městskému soudu v Praze při po dalším posouzení věci zohlednit námitku žalovaného týkající se možnosti, že neměl pravomoc o návrhu žalobkyně rozhodnout.

6. Podáním ze dne 25. 4. 2019 žalovaný sdělil podrobnosti ke stavu řízení, uvedl, že žalobkyně vzala dne 20. 3. 2019 návrh na zahájení řízení před finančním arbitrem zpět. Zastavení řízení předcházelo nařízení podání ústního vysvětlení za osobní účasti žalobkyně na den 3. 4. 2019, kdy předvolání k němu doručil žalovaný jak zástupci žalobkyně, tak i přímo žalobkyni. Žalobkyně doručila žalovanému zpětvzetí návrhu na zahájení řízení, a žalovaný rozhodl usnesením ze dne 28. 3. 2019 o zastavení řízení; důvodem zpětvzetí návrhu byla skutečnost, že žalobkyně uzavřela smlouvu o postoupení pohledávek z

pojistné smlouvy, která byla předmětem řízení před žalovaným, pohledávka byla postoupena na společnost Kancelář práv pojistníků s.r.o. se sídlem v Praze 7, žalobkyně tak podala návrh na zahájení řízení před finančním arbitrem, ačkoliv pohledávky, jejichž plnění se domáhala, postoupila na podnikatele. Nebyla tedy v pozici spotřebitele a žalovaný tak nebyl příslušný spor rozhodovat. Žalovaný namítl, že z tohoto důvodu řízení o žalobě na svou nečinnost pokládá za nepřípustné.

7. Ze správního spisu se podává následující: řízení o určení neplatnosti smlouvy č. 7080688217 bylo zahájeno na návrh žalobkyně dne 12. 6. 2017. Dne 19. 7. 2017 finanční arbitr vyzval žalobkyni k odstranění nedostatků návrhu a to ve lhůtě 15 dnů od doručení tj. ode dne 19. 7. 2017. Současně bylo doručeno poučení o právní pomoci, bezplatnosti a nákladech řízení. Sdělení žalobkyně k výzvě žalovaného bylo doručeno dne 9. 8. 2017. Dne 27. 9. 2017 (zástupci žalobkyně doručeno dne 29. 9. 2017) žalovaný oznámil České pojišťovně, že bylo zahájeno řízení a vyzval ji k vyjádření k návrhu a předložení dokumentace ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení. Dne 10. 10. 2017 právní zástupce České pojišťovny oznámil převzetí zastoupení a požádal o prodloužení lhůty k podání vyjádření k návrhu. Sdělením ze dne 18. 10. 2017, doručeným dne 24. 10. 2017 byla lhůta prodloužena do dne 31. 10. 2017. Dne 24. 10. 2017 bylo ze strany České pojišťovny podáno vyjádření k návrhu a předložena dokumentace ke sporu. Dne 10. 4. 2018 byla žalovanému doručena výzva k opatření proti nečinnosti podle § 80 správního řádu. Dne 23. 4. 2018, doručeno dne 24. 4. 2018, sdělil žalovaný žalobkyni, že neshledává důvody k opatření proti nečinnosti, neboť dosud neshromáždil všechny podklady.

8. Jak se dále podává z připojeného správního spisu, žalovaný umožnil účastníkům seznámit se s podklady pro vydání nálezu dne 22. 10. 2018; dne 17. 12. 2018 vydal nález finančního arbitra č. j. FA/SR/ZP/647/2017-14, kterým ve výroku I. řízení zastavil v části týkající se úrazového pojištění a pojištění pro případ závažných nemocí, výrokem II. uložil České pojišťovně povinnost zaplatit žalobkyni částku ve výši 7 311 Kč, výrokem III. ve zbývajících částí návrh žalobkyně na zahájení řízení proti České pojišťovně zamítl a výrokem IV. uložil České pojišťovně povinnost zaplatit sankci ve výši 15 000 Kč.

9. Proti vydanému nálezu žalobkyně podala námitky, jimiž se domáhala, aby žalovaný vydaný nález změnil a rozhodl tak, jak požadovala v návrhu řízení. Námitky proti vydanému nálezu podala rovněž Česká pojišťovna, která požadovala, aby žalovaný zamítl návrh žalobkyně jako nedůvodný.

10. Podáním ze dne 18. 3. 2019 žalobkyně vzala podaný návrh na zahájení řízení před finančním arbitrem v plném rozsahu zpět a navrhla, aby žalovaný řízení zastavil. Součástí předloženého spisového materiálu je a rovněž část smlouvy o postoupení pohledávek, uzavřená žalobkyní dne 11. 1. 2017. Usnesením ze dne 28. 3. 2019, č. j. FA/SR/ZP/647/2017-23 žalovaný nález finančního arbitra ze dne 17. 12. 2018, č. j. FA/SR/ZP /647/2017-14, podle § 24 zákona o finančním arbitrovi ve spojení s § 90 odst. 4 správního řádu zrušil a řízení podle § 14 odst. 1 písm. c) zákona o finančním arbitrovi zastavil, neboť žalobkyně vzala svůj návrh zpět.

11. Podle § 79 odst. 1 s.ř.s. *ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.*

12. Podle § 81 odst. 1), 3) s.ř.s., *soud rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí. Soud zamítne žalobu, není-li důvodná.*

13. V daném případě dospěl Městský soud k závěru, že žaloba byla podána důvodně, avšak po podání žaloby žalovaný vydal ve věci meritorní a konečné rozhodnutí a proto žalobě vyhovět nelze.

14. Podle § 14 odst. 1 písm. a) zákona o finančním arbitrovi, *arbitr řízení zastaví usnesením též, jestliže následně zjistil, že návrh je nepřijatelný podle § 9.*

15. Žalobkyně postoupila pohledávku za Českou pojišťovnou právnické osobě, která nemá postavení spotřebitele ve smyslu § 1 zákona o finančním arbitrovi, před podáním návrhu na zahájení řízení. Takový návrh je nepřijatelný podle § 9 písm. a) zákona o finančním arbitrovi a nad to byl podán osobou, která ve věci nebyla aktivně legitimována, neboť jí v době zahájení řízení již nesvědčila případná práva vyplývající z uzavřené pojistné smlouvy. Zjištění, zda jsou dány podmínky řízení, je nezbytným předpokladem jeho dalšího vedení a předchází procesním úkonům směřujícím k rozhodnutí ve věci samé. Bylo na žalovaném, aby před tím, než začne shromažďovat podklady pro rozhodnutí, postavil na jisto, zda spor náleží do jeho působnosti, a zda podaný návrh není nepřijatelný podle § 9 písm. a) zákona o finančním arbitrovi.

16. Právní úprava řízení před finančním arbitrem vychází ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. května 2013 o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů). Článek 8 písm. c) směrnice uvádí: „*výsledek postupu alternativního řešení sporu musí být k dispozici do 90 kalendářních dnů ode dne, kdy subjekt alternativního řešení sporu obdržel úplný spis stížnosti. U velmi složitých sporů může příslušný subjekt alternativního řešení sporů tuto lhůtu 90 kalendářních dnů na základě vlastního uvážení prodloužit. Strany musí být informovány o prodloužení této lhůty a o celkové době, do kdy lze očekávat, že bude spor ukončen.*“

17. Cílem úpravy je jednoduché, efektivní, rychlé a levné řešení vnitrostátních i přeshraničních sporů, jak jej vytyčuje čl. 4 a 5 preambule směrnice Jak vyplývá i z důvodové zprávy k § 12 zákona: „*procesní pravidla jsou volena tak, aby celé řízení co nejefektivněji směřovalo k co nejrychlejší nápravě ve prospěch stěžovatele v případě, že jeho žádost je oprávněná. Plní se tak *acquis communautaire* - požadavek na rychlost a efektivnost procedury.*“

18. V nyní řešené věci byl návrh podán 7. 6. 2017, žalovaný vydal ve věci rozhodnutí dne 17. 12. 2018 a až následně zjistil, že návrh není přijatelný a dne 28. 3. 2019 řízení zastavil. Tím mnohonásobně překročil lhůtu k zastavení řízení podle § 14 zákona o finančním arbitrovi. Skutečnost že žalobkyně nebyla ve sporu aktivně legitimována a podaný návrh byl nepřijatelný, neboť v době zahájení řízení byla pohledávka již postoupena právnické osobě, která nemá postavení spotřebitele, není pro posouzení nečinnosti žalovaného rozhodná.

19. Jak konstatoval Nejvyšší soud při řešení odpovědnosti státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem spočívajícím v porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě podle § 22 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o

notářích a jejich činnosti (notářský řád): „*samotný výsledek řízení, ve kterém mělo dojít k porušení práva poškozeného na projednání věci v přiměřené lhůtě, není bez dalšího pro posouzení, zda k porušení tohoto práva skutečně došlo, a tedy ani pro stanovení případného odškodnění, zásadně rozhodný (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 12. 2010, sp. zn. 30 Cdo 4739/2009, později též rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 4. 2011, sp. zn. 25 Cdo 4439/2008). Podobně se vyjádřil i ESLP (srov. rozsudek senátu první sekce ESLP ze dne 10. 11. 2004, ve věci Apicella proti Itálii, stížnost č. 64890/01, odst. 26)*“ (viz rozsudek ze dne 16. 8. 2011, sp.zn. 30 Cdo 3628/2010).

20. Městský soud v Praze proto dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně, žalovaný byl v řízení nečinný, avšak zamítl žalobu jako nedůvodnou proto, že žalovaný již ve věci rozhodl, došlo k ukončení jeho nečinnosti a žaloba proto v době rozhodnutí soudu již není důvodná.

21. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 7 s.ř.s. podle kterého, *jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává*. Důvody hodné zvláštního zřetele soud v daném případě spatřuje v chování žalobkyně, která podala návrh na zahájení řízení před finančním arbitrem, ačkoli si byla vědoma, že pohledávku za Českou pojišťovnou již postoupila a práva z uzavřené pojistné smlouvy jí nesvědčí. Podání nepřijatelného návrhu na zahájení řízení pokládá Městský soud v Praze za svévolné, ba šikanózní a z tohoto důvodu není přiznání nákladů řízení žalobkyni na místě.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 23. července 2019

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. K.